

Handläggare: Anna Ambjörn
Telefon: 08-508 22 048

Till
Hägersten- Liljeholmens
stadsdelsnämnd

Remiss – Långsiktig strategi för stadens idrottsverksamhet

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner och översänder tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Maria Mannerholm
Stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
Avdelningschef

Sammanfattning

Idrottsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige tagit fram en långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet, enligt beslut i budget 2009.

Idrottsnämndens huvuduppdrag är att öka den fysiska aktiviteten bland stockholmarna genom stöd till idrottsrörelsen i form av drift och upplåtelse av idrottsanläggningar, bidrag till föreningsverksamhet, kommunal friskvårdsverksamhet i bad och sim- och idrottshallar i form av bad, simskola, kurser, gruppaktiviteter och gym samt skapande av ytor för spontanidrott och självorganiserat motionerande och friluftsliv. Planen beskriver underlag och förutsättningar för planeringen av den framtida idrottsverksamheten i Stockholm och föreslår satsningar i olika anläggningar de kommande åren. Ett antal nya fullstora idrottshallar föreslås också i planen.

Bakgrund

Remiss angående stadens långsiktiga plan för idrottsverksamhet har inkommit på remiss från Kommunstyrelsens stadsbyggnads- och idrottsrotel. Yttrande önskas senast 2011-03-04.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom Avdelningen för samhällsplanering.

Ärendet

Idrottsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige tagit fram en långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet, enligt beslut i budget 2009. Med utgångspunkt från befintlig verksamhet, övriga relevanta styrdokument såsom det idrottspolitiska programmet, Stockholms översiktplan, Vision 2030, energiplan 2009- 2019, årliga underhållsplaner och investeringsplaner samt kunskap om behov och trender ska strategin ge staden ett samlat underlag för fortsatta ställningstaganden i utvecklingen av idrottsverksamheten i Stockholm för de närmaste tio åren, med sikte på 2030.

Nedan följer ett utdrag ur Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande som antagits av Idrottsnämnden.

Inledning

Samhällets stöd till idrott och motion och idrottsrörelsens arbete bland barn och ungdomar har stor betydelse för folkhälsan. Det finns en tydlig politisk vilja, på nationell och lokal nivå, att stötta idrottsrörelsen i dess arbete. Sverige har haft en statlig idrottspolitik sedan början av 1900-talet. De nationella övergripande målen fastställdes 1999 vilka genomsyras av idén om att idrottsrörelsen ska nå så många barn, ungdomar och vuxna som möjligt för att de ska idrotta och motionera, och därmed på sikt förbättra folkhälsan.

Idrottsnämndens roll

I Stockholm har idrottsnämnden ett stort ansvar för att invånarna ska kunna utöva sina idrotts-, motions- och fritidsvanor samt att stimulera de fysiskt inaktiva till motion och idrott. Idrottsnämndens huvuduppdrag är att öka den fysiska aktiviteten bland stockholmarna vilket sker genom:

- stöd till idrottsrörelsen i form av drift och upplåtelse av idrottsanläggningar
- bidrag till föreningsverksamhet
- kommunal friskvårdsverksamhet i bad och sim- och idrottshallar i form av bad, simskola, kurser, gruppaktiviteter och gym
- skapandet av ytor för spontanidrott och självorganiserat motionerande och friluftsliv

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Box 490 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099

Viktiga frågor för framtiden

Viktiga framtida frågor är till exempel om kommunernas ekonomiska utveckling medför att bidragen till föreningsaktiviteter på sikt måste minska? Om nolltaxan för barn- och ungdomsverksamhet i idrottsanläggningarna kommer att kunna upprätthållas? Den kommunala sektorn kan i än större utsträckning behöva samverka med idrottsrörelsen utifrån ett folkhälsoperspektiv. Det ligger inget självändamål i att friskvård ska bedrivas i kommunal regi. Däremot finns det en politisk konsensus i Stockholm att området tillhör den kommunala kompetensen.

Tillgänglighet

Det är angeläget att även nå personer med funktionsnedsättning med simhallarnas verksamhetsutbud. Anläggningarna har till stor del tillgänglighetsanpassats, medan utbudet inte alltid varit anpassat för personer med funktionsnedsättning. Detta ska förvaltningen arbeta vidare med, utbudet ska förbättras och utökas.

Befintligt anläggningsutbud

Idrottsnämnden äger och sköter eller upplåter idag cirka 400 idrottsanläggningar. Av dessa är omkring hälften gymnastiksalar i skolorna, som upplåts kvällstid och helger till föreningar. Därutöver finns sim- och idrottshallar, publika evenemangsarenor, idrottsplatser med ishallar, ridanläggningar och bollplaner.

Idrottsförvaltningen sköter också Ågesta friluftsområde med skötsel av motionsspår och spårning av skidspår. Idrottsförvaltningen ansvarar för Årstafältets idrottsområde och sköter även Gubbängsfältet. Idrottsförvaltningen lämnar bidrag till ett stort antal idrottsföreningar såsom kanotklubbar, skytteföreningar, fäktklubbar, boxningsklubbar med flera.

Långsiktigt planerat fastighetsunderhåll

Idrottsnämnden fastställer årligen en underhållsplan. En långsiktig underhållsplan tas därtill enligt uppdrag fram under 2010. I förvaltningen av anläggningar utgör underhållet en viktig del för att säkerställa god funktion och förhindra kapitalförstöring genom eftersatt underhåll.

Vilka anläggningar vill stockholmarna att staden satsar på?

År 2005 genomförde idrottsförvaltningen en enkät bland cirka 10 000 barn och ungdomar från mellanstadiet till gymnasiet. Flickorna ansåg att staden ska satsa på simhallar/äventyrsbad men även lokaler för dans och aerobics, gym och utomhusbad. Gymnasieflickorna prioriterade ridanläggningar och fotbollsplaner. Pojkar tyckte att staden ska satsa på fotbollsplaner, även om de också ville ha satsningar på simhallar/ äventyrsbad och gym. Pojkar prioriterade också sporthallar för bollsporter.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Box 490 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099

År 2008 gjorde idrottsförvaltningen en liknande undersökning bland vuxna stockholmare. De vill att staden i första hand satsar på friskvårdsanläggningar, dvs friluftsområden, motionsspår/ skidspår, simhallar/äventyrsbad och utomhusbad.

Intresset för friskvårdsanläggningar av olika slag är större än för anläggningar för tävlingsidrotter.

Jämställdhet och Jämlikhet inom idrotten

I kommunfullmäktiges budget för 2010 anges att minst hälften av stadens nyinvesteringar i idrottsanläggningar ska gynna flickors och kvinnors idrottande. Mätningar visar att av det totala antalet idrottsaktiva bland ungdomar utgör flickorna 40 procent och pojkarna 60 procent. Enligt befintlig forskning finns det ingenting som pekar på att det finns hinder för kvinnors idrottsintresse, som skapat denna fördelning i aktivitet. Proportionen 60/40 skulle därmed utgöra en mer jämlik måttstock för jämställda investeringar.

En orsak till att idrottsföreningarna inte når alla barn och ungdomar finns i de socioekonomiska förutsättningarna. Det är betydligt fler barn i de högre socioekonomiska grupperna som är med i en idrottsförening eller som motionerar på egen hand, än i de lägre. Det beror antagligen både på kostnaderna för idrottandet/motionerandet, och på att en del föräldrar inte i lika stor utsträckning uppmuntrar sina barn att motionera. Satsningen på idrott borde därför snarare behöva utgå från ett socioekonomiskt perspektiv än ett könsperspektiv.

Idrottsförvaltningen förordar att staden, vid sidan av jämställdhetsperspektivet, uttrycker ambitionen - med en fördelning av resurser därefter - att ungdomar från sämre socioekonomiska förhållanden i högre utsträckning ska bli aktiva idrotts- och motionsutövare.

Investeringar i idrottsanläggningar

I stadens idrottspolitiska program, antaget av kommunfullmäktige 2006, anges ett antal förutsättningar och riktlinjer för stadens idrottsverksamhet. Bland annat anges att idrottsnämnden aktivt ska bidra till att mark och ytor för idrott, motion, lek och rekreation avsätts i den fysiska planeringen. Andra faktorer att ta hänsyn till är befintligt idrottsliv och skolors och allmänhetens behov, men även högt ställda krav från nationella och ibland internationella idrottsförbund.

De största investeringarna under ett antal år framöver kommer att handla om stadens äldsta sim- och idrottshallar. Vissa befintliga idrottsplatser bör ges ett bredare utbud och kunna benämnas sportcentrum, med ett stort och varierat utbud av idrott, motion och kultur. Farsta sim- och idrottshall, Farsta IP och Farsta Gård har potential att bli ett sportcentrum, Andra tänkbara platser för att etablera

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Box 490 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099

sportcentrum i Stockholm är idrottsplatserna i Grimsta, Stora Mossen, Sätra, Kärrtorp, Vårberg och Spånga.

Förslag till långsiktig investeringsplan

Idrottsnämnden godkände redan hösten 2007 ett förslag till långsiktig investeringsplan för idrottsverksamheten. Denna plan gäller fortfarande, vilket innebär att nämnden prioriterar investeringar i följande typer av anläggningar.

- Ridanläggningar
- Satsning på sporthallar för bollsporter och anslutningslokaler för fäktning, brottning, budo, dans, bowling, skytte mm
- Konstgräsplaner.
- En satsning på ytterligare någon sim- och idrottshall alt tillbyggnader med familje- och rekreationsbad till några befintliga simhallar anses tillräcklig.
- Satsning på ytterligare någon ishall och renovering och modernisering av befintliga
- Ytterligare några fotbollshallar av typen Spånga idrottsplats (40x60m)
- Satsning på innerstaden som med hallar och idrottsplatser/bollplaner. Detta bör ske i samband med utbyggnaden av Nordvästra Kungsholmen och Värtan/Hjorthagen.
- Ytterligare en friidrottshall med placering i västerort.
- Utveckling av anläggningsutbudet på Järvafältet.
- Fler större sportfält liknande Skarpnäcksfältet, t ex på Gubbängsfältet.
- Idrottscentrum/sportcentrum
- Flexibel kampsportarena med ca 200-400 åskådarplatser.
- Spontanidrottsytor. Stadsdelsnämnderna har ansvar för investeringar i sådana ytor.

Prioritering av fullstora idrottshallar

Idrottsförvaltningen har i ett särskilt ärende till nämnden hösten 2009 lagt fram förslag till prioritering av fullstora idrottshallar. Förslaget godkändes av nämnden och innebär följande prioritering:

1. *Skanstullshallen/Frans Schartaus gymnasium* (byggnation pågår)
2. *Smedshagen* (byggnation pågår)
3. *Stora Mossens idrottshallar* (projstart tidigast hösten 2010)
4. *Engelbrektshallen* (inget genomförandebeslut i kf ännu pga överklaganden)
5. *Annedal/Mariehäll* (diskussioner pågår mellan staden och markägaren)
6. *Hjulsta* (föreslagen inom planeringsperioden 2014-2017)
7. *Älvsjö* (föreslagen inom planeringsperioden 2014-2017)
8. *Hökarängen* (föreslagen inom planeringsperioden 2014-2017)
9. *Enskedegård* (föreslagen inom planeringsperioden 2014-2017)

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Box 490 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099

10. Gubbängens idrottshall (föreslagen inom planeringsperioden 2014-2017)

Framgångsfaktorer för ett Stockholm i rörelse

Stadsplanering måste ske på ett sådant sätt att områden för idrott/motion och friluftsliv garanteras, med ytor för spontant idrottande och motionerande.

Ekonomi för upprustning, drift och modernisering av det befintliga anläggningsbeståndet och för nybyggnation måste säkras, där extern finansiering, föreningsdrift mm bör prövas.

Strategiskt byggande genom god geografisk spridning av stadens anläggningsutbud och anpassning till nutida behov. Redan i planeringsfasen ska idag underförsörjda och inaktiva grupper prioriteras.

Tillgänglighet för alla men med speciellt fokus på att bygga bort och undvika hinder för personer med funktionsnedsättning.

Föreningsstöd som på olika sätt ger förutsättningar för ett fungerande föreningsliv måste bevaras och O-taxan för barn och ungdomar upprätthållas. Det behövs en ökad satsning på äldre tonårsgrupper.

Friskvårdsverksamhet i bad och sim- och idrottshallar ska fortsätta att utvecklas, i egen regi eller genom ett kommunalt ansvarstagande på annat sätt.

Regionalt samarbete krävs i anläggningar för elitidrott och i anläggningar som ger förutsättningar att samla mindre/smalare idrotter.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Box 490 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i vikten av att medborgarna erbjuds goda möjligheter till motion och idrott i olika former. Idrottsförvaltningen har en viktig roll i att tillhandahålla dessa möjligheter i form av idrotts- och friskvårdsanläggningar, vilket också historien visar. Vidare har idrottsförvaltningen en viktig roll i sitt uppdrag att öka den fysiska aktiviteten hos stockholmarna. Idrottsförvaltningen har en omfattande samlad kompetens i dessa frågor, både vid anläggning, drift och innehåll. De har också goda kunskaper om vilka former av aktiviteter som efterfrågas hos befolkningen. Utbudet och tillgången på olika aktiviteter skulle kanske däremot kunna breddas ytterligare genom extern finansiering och kanske i viss mån även genom föreningsdrift. Förvaltningen tror också att möjligheterna att utöva idrotter i Stockholm i stora delar är avhängiga av att kommunen erbjuder föreningsstöd och nolltaxa till barn- och ungdomsverksamhet i idrottsanläggningarna.

Jämställdhetsperspektiv

I strategin anges att proportionen 60/40 procent gäller för pojkars respektive flickors idrottande, trots att det inte finns något som pekar på att det finns några hinder för flickors möjligheter att idrotta. Därför anser idrottsnämnden att Proportionen 60/40 därmed skulle utgöra en mer jämlik måttstock för jämställda investeringar än 50/50. Förvaltningen är tveksam till att avvika från proportionen 50/50 utifrån det som presenterats i strategin.

I strategin anges att en orsak till att idrottsföreningarna inte når alla barn och ungdomar finns i de socioekonomiska förutsättningarna. Förvaltningen anser att staden bör, vid sidan av genusperspektivet, uttrycka ambitionen att ungdomar från sämre socioekonomiska förhållanden i högre utsträckning ska bli aktiva idrotts- och motionsutövare.

Upprustning av idrott- och simhallar

Enligt den föreslagna långsiktiga investeringsplanen som idrottsnämnden godkände 2007 ingår upprustning och modernisering av idrotts- och simhallar varav en är Västertorpshallen. Förvaltningen ser mycket positivt på att Västertorpshallen moderniseras, gärna med familje-, rekreations-/äventyrsbad. I stadsdelen pågår en mycket omfattande inflyttning av barnfamiljer varför det finns och fortsättningsvis kommer att finnas stora behov av en modern och fräsch bad- och idrottshall.

Konstgräsplaner

Vidare föreslås i investeringsplanen att satsningarna på konstgräsplaner ska fortsätta. I stadsdelen finns behov av ytterligare konstgräsplaner. De planer som

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

finns i stadsdelen ska försörja ett antal klubbar med många medlemmar. Stadsdelsnämnden kommer under 2011 att delfinansiera en konstgräsplan på parkmark som inte blir bopningsbar utan kommer att vara tillgänglig för både allmänheten och fotbollsklubbar. Efterfrågan på konstgräsplaner i stadsdelen är dock stor varför ytterligare satsningar i stadsdelen är väl behövda. Förvaltningen ser gärna att den konstgräsplan som diskuterats på Aspuddens IP genomförs så snart som möjligt.

Fullstora idrottshallar

I planen föreslås prioriteringar för nya fullstora idrottshallar. Ingen ny hall föreslås inom Hägersten – Liljeholmens stadsdelsområde. Med den befolkningsökning stadsdelen har framför allt av barn och ungdomar anser förvaltningen att behovet av en ny idrottshall inom Hägersten-Liljeholmen bör utredas.

Framgångsfaktorer

De faktorer för framgång som idrottsförvaltningen lyfter fram i planen är alla mycket viktiga förutsättningar för att skapa möjligheter till ett aktivt liv i Stockholm. En faktor som lyfts fram är att områden för idrott och motion måste garanteras i stadsplaneringen. Förvaltningen instämmer och anser att det måste bli en ännu tydligare förutsättning i planeringsprocessen.

Bilaga

- 1) Remissunderlag - Långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Box 490 129 04 Hägersten. Telefonvägen 30
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099